

U begrijpt dat er voorafgaand aan de onthulling van het nieuwbouwbord de nodige woorden gesproken zijn. Opeenvolgend spraken directeur Jelle Reumer en wethouder Herman van den Muijsenberg. Hun speeches staan hieronder integraal afgedrukt.

toespraak J. Reumer

Toen de mensheid 2,5 miljoen jaar geleden vanuit Afrikaanse boomkruinen afdaalde op weg naar een glorieuze en soms ook dubieuze toekomst, begon zij temidden van een overweldigende natuur met het creëren van een cultuur. Beide vormen van "tuur", de na en de cultuur, vormen tezamen de leefomgeving van onze diersoort. Hoewel de een zich meer tot de natuur en de ander tot de cultuur aangetrokken zal voelen, hebben wij onvermijdelijk en onophoudelijk met beide te maken. Het is dan ook niet verwonderlijk dat de ware wereldstad voor beide "turen" een museum inricht. Wanneer u zich te Wenen vervoegt, treft u langs de Burgring een enorm gazon aan, met centraal daarin een groot standbeeld van een zittende keizerin Maria Theresia. Aan haar linkerkant staat een kolossaal neoclassicistisch bouwwerk dat de kunstverzameling van de voormalige dubbelmonarchie huisvest. Aan haar rechterzijde een identiek gebouw met de koninklijk/keizerlijke natuurverzamelingen. Zo hoort het ook. In de hoofdstad van de hedendaagse wereldmacht staan, ook aan een enorm grasveld, de gebouwen van het National Museum of Natural History en van het National Museum of American History broederlijk naast elkaar, halverwege Witte Huis en Capitoool.

Rotterdam is een wereldhaven, maar ik heb me de laatste jaren soms afgevraagd of het ook een wereldstad wil zijn. Een wereldstad heeft een natuurhistorisch museum, en als straks wethouder van den Muijsenberg het bord heeft onthuld, heeft hij daarmee in één rukje Rotterdam tot wereldstad gemaakt. Want de onthulling van het bord geeft het begin aan van het bouwproces dat het Natuurmuseum terug zal brengen waar het hoort: naast de Kunst, maar niet in de schaduw ervan. Dat onze nieuwbouw iets kleiner uitvalt

dan de Kunsthal naast ons, is een inhoudelijk detail waarover ik me pas zorgen ga maken wanneer over 5 tot 10 jaar onze depots te klein worden.

Ik wil nog even kort de geschiedenis induiken. Toen dit museum, nu zes jaar geleden, het volkomen verwaarloosde pand van de voormalige Volksuniversiteit betrok, was niet alleen het gebouw maar ook de omgeving uiterst desolaat. Weing mensen durfden met opgeruimd gemoed het park te betreden en op precies dezelfde plek als waar nu het bord staat dreef drie jaar geleden nog een lijk in een sloot. Sindsdien is er veel veranderd, en uitsluitend ten goede. Er is nu bijna, het moet nog geopend worden, sprake van een sprankelend museumpark met maar liefst vijf musea. Ik zinspeelde er zojuist al op, dat onze toekomst lang aan een zijden draad hing. Daar zijn uiteraard vele redenen voor aan te geven, waaronder het bestuurlijke gegeven dat wij in zes jaar tijd al aan onze vijfde wethouder toe zijn. Dat het juist de heer van den Muijsenberg is die straks iets plechtigs gaat verrichten illustreert treffend de grote betrokkenheid van juist deze bestuurder bij het Natuurmuseum. Overigens is een bestuurder

zeer afhankelijk van zijn ambtelijke staf. Gelukkig zijn twee diensten van de gemeente, de dienst Stedebouw en Volkhuysvesting (dS+V) en de dienst voor Gemeentewerken (GW) de fanatiekste leden van onze museale fanclub. Zonder de steun van deze beide diensten zouden zowel de wethouder als ikzelf hier met de mond vol tanden staan en zou Villa Dijkzicht een conferentieoord, een hotel of wellicht een bordeel zijn, maar zeker geen Natuurmuseum. De dienst Gemeentewerken overigens, biedt ons dit bord aan, waarvan de vormgeving u derhalve wellicht bekend zal voorkomen. Onze dank daarvoor.

Het Natuurmuseum gaat dus uitbreiden en daarmee de ruimte die aan het publiek ter beschikking komt bijna verviervoudigen. Zo kunnen we eindelijk een volwaardig museum worden, met aandacht voor tentoonstellingen, collecties, voorlichting en educatie op het gebied van natuur en milieu. Hoewel we op dit moment nog enige tonnen missen voor de inrichting, zullen er drie grote zalen komen met vaste opstellingen, gewijd aan de regio, aan de mondiale biodiversiteit en aan de ons zo na aan het hart liggende stadsecologie. Er komt een rariteitenkabinet, een prentenkabinet en we zullen spetterende wisselexposities gaan maken. En de winkel wordt een trekker op zichzelf. De term 'Natuurmuseum' zal dan de vlag zijn die een zeer gevarieerde lading dekt. Op dit moment dekt een andere vlag het bord af. Het is ons, bestuursleden en me-

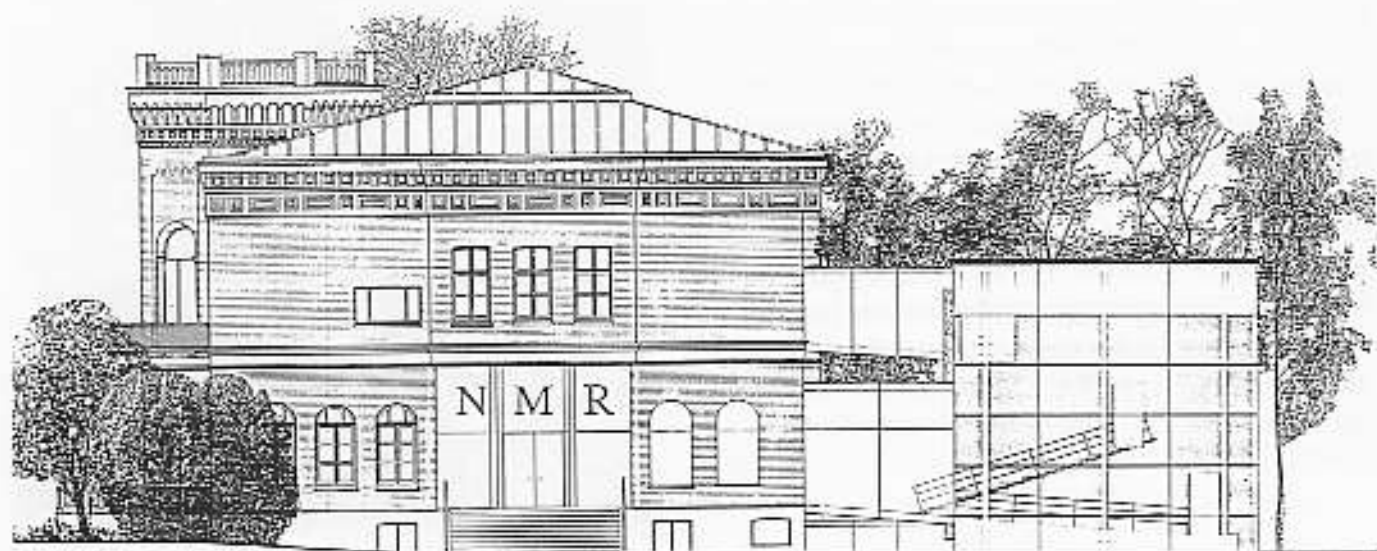
dewerkers van het museum, een groot genoegen om wethouder Herman van den Muijsenberg uit te nodigen enige woorden te spreken en daarna de vlag te laten zakken.

toespraak H. van den Muijsenberg

Zonder te overdrijven denk ik te kunnen stellen, dat er vandaag een mijlpaal is bereikt in de geschiedenis van het Natuurmuseum Rotterdam. Want in feite geven we vandaag de opmaat voor de renovatie en uitbreiding van dit voor Rotterdam unieke gebouw, dat als Villa Dijkzicht in 1851 als woonhuis werd gebouwd voor de familie van Hoboken. Naar verwachting kunnen we in oktober a.s. de eerste paal slaan voor de nieuwe aanbouw van het museum aan de parkzijde. En weer ongeveer een jaar later kunnen volgens de planning de bezoekers een geheel vernieuwd en vergroot Natuurmuseum Rotterdam bezoeken. Dat wordt eigenlijk wel een beetje tijd, dames en heren, als we nagaan dat de plannen voor de renovatie van het Natuurmuseum eigenlijk al dateren uit 1985. Dus al drie jaar vóór het museum een publieksfunctie kreeg. Door verschillende oorzaken -ik zal daar op dit moment niet verder op ingaan- heeft het allemaal wat langer moeten duren dan oorspronkelijk was voorzien.

Eigenlijk gaf het idee van het gemeentebestuur om in het Natuurmuseum een voorlichtings- en bezoekerscentrum voor de

de oostgevel van het Natuurmuseum met rechts het nieuwe paviljoen (Mecanoo- architecten)

buitenstedelijke recreatie in de regio Rotterdam-Rijnmond te vestigen, de doorslag om het museum wat duidelijker te profileren als publieksvoorziening voor de in de natuur en in het milieu geïnteresseerde recreant. Dit idee past namelijk uitstekend in ons streven om meer bekendheid te geven aan de recreatieschappen rondom Rotterdam: Voorne-Putten-Rozenburg, IJsselmonde, Rottemeren, Midden-Delfland en Nationaal Park de Biesbosch. In de gemeentelijke nota 'Natuur en recreatie in de regio Rotterdam' hebben wij dit ook duidelijk verwoord. Een goed bereikbaar, hoogwaardig kwalitatief buitengebied heeft een hoge prioriteit. In de eerste plaats natuurlijk ten faveure van de Rotterdammers zelf. Maar ook de bezoekers aan onze stad en regio verdienen op dit punt alle aandacht. Juist ook voor hen is het belangrijk te weten en vooral ook te ervaren dat Rotterdam méér is dan een drukke stad, een omvangrijk industriegebied en de grootste haven van de wereld. En dus is het goed om straks een centraal gelegen, goed bereikbaar informatiepunt te hebben -het Natuurmuseum Rotterdam- waar een permanente expositie 'natuur en recreatie in onze regio' de bezoeker informeert over de mogelijkheden van onze recreatieschappen.

In de nota 'Natuur en Recreatie in de regio Rotterdam' hebben wij het Natuurmuseum ook aangewezen als een soort 'spil' in het netwerk van recreatieve routes naar het buitengebied van Rotterdam. Maar er is meer reden om het Natuurmuseum Rotterdam een face-lift te geven. En die ligt in het ondersteunen van het groeiende milieubewustzijn van de inwoners van Rotterdam en de regio. Dames en heren, niet voor niets legt het gemeentebestuur een duidelijke link tussen 'milieu' en 'natuur'. Zeker in een geïndustrialiseerde en verstedelijkte regio als het Rijnmondgebied is dat van belang. In onze regio -die geldt als één van de economische motoren van Nederland, en die ruim een miljoen inwoners telt- is het woon- en leefmilieu uiterst kwetsbaar. Reden om gezamenlijk -de gemeente Rotterdam met vele anderen- een beleid te formuleren dat een veilig, schoon en plezierig leefklimaat tot doel heeft.

Aandacht voor de natuur hoort daarbij. Niet alleen moeten wij zelf de waarde van de natuur voortdurend laten meewegen in onze beslissingen op het terrein van milieubeleid, maar wij moeten ook waar mogelijk de burger attenderen op de waarde van de natuur. Zonder natuur is er immers geen -of nauwelijks- leven. Het Natuurmuseum Rotterdam als een moderne, op voorlichting en educatie gerichte instelling kan in mijn ogen een belangrijke bijdrage leveren aan de aandacht voor natuur en milieu bij een breed publiek. En zeker in deze omgeving aan de rand van het prachtige Museumpark dat zijn voltooiing nadert, en in de buurt van kwalitatief hoogwaardige kunstinstellingen als de Kunsthal, Museum Boymans-van Beuningen en het Nederlands Architectuurinstituut kan het Natuurmuseum Rotterdam die doelstelling naar mijn idee ook meer dan waarmaken.

Dames en heren, in oktober a.s. hopen wij elkaar weer te zien bij het slaan van de eerste paal voor de aanbouw van dit unieke museum, waar een permanente expositie over natuur en recreatie in onze regio een plaats zal krijgen. In de tussentijd zal er ook het nodige, maar minder zichtbare werk worden verricht. Ik ben blij dat we vandaag vast een kleine 'mijlpaal' kunnen slaan. De echte paal komt dus nog, maar ik neem nu graag de touwtjes in handen om het 'voorwerk' te gaan verrichten. Dank u wel.